

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Ν. 4412/2016

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
27η Εκπαιδευτική Σειρά, Απρίλιος 2021

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Επιλογή υποψηφίων οικονομικών φορέων

1^η Ενότητα:

Κανόνες Ποιοτικής Επιλογής

Α) Η τήρηση των γενικών αρχών για την επιλογή και ανάθεση των συμβάσεων

Β) Υποχρεωτικοί και δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού και τρόπος απόδειξης της μη συνδρομής τους. Ειδικές διατάξεις για την υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών (ν. 3310/2005)

Γ) Τα κριτήρια επιλογής του υποψήφιου οικονομικού φορέα (επαγγελματική καταλληλότητα, οικονομική/ χρηματοοικονομική επάρκεια, τεχνική/ επαγγελματική ικανότητα) και τρόπος απόδειξης συνδρομής τους

Επιλογή υποψηφίων οικονομικών φορέων)

2^η Ενότητα:

Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

Α) Η συμμετοχή τρίτων προσώπων στην διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και ο έλεγχος των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής (δάνεια ικανότητα και υπεργολαβία)

Β) Το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) και το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ως μέσα προκαταρκτικής απόδειξης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.

Γ) Αποδεικτικά μέσα

Δ) Πρότυπα τεύχη ΕΑΑΔΗΣΥ

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Γενικές Αρχές για Επιλογή Συμμετεχόντων & Ανάθεση συμβάσεων (Άρθρο 71)

Οι συμβάσεις ανατίθενται βάσει των κριτηρίων ανάθεσης (αρ. 86 έως 89)

εφόσον η α.α. έχει επαληθεύσει (σύμφωνα με αρ. 79 έως 81) ότι: (σωρευτική πλήρωση των κάτωθι προϋποθέσεων)

α) η προσφορά είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις/ προϋποθέσεις και κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη και στα έγγραφα της σύμβασης

β) η προσφορά προέρχεται από προσφέροντα που:

- δεν αποκλείεται από τη συμμετοχή (αρ. 73 -74)
- πληροί τα κριτήρια επιλογής που έχουν καθοριστεί από την α.α. (αρ. 75 – 77)

[ή τους κανόνες και τα κριτήρια αμεροληψίας (αρ. 84 : περιορισμός του αριθμού των καλούμενων να συμμετάσχουν σε ορισμένες διαδικασίες)]

Εγγυήσεις (Άρθρο 72)

Η εγγυητική επιστολή αποτελεί υπόσχεση του πιστωτικού ιδρύματος για καταβολή ορισμένου ποσού προς εκείνον που απευθύνεται, προς εξασφάλισή του από τους κινδύνους της συναλλακτικής σχέσης του με το πρόσωπο υπέρ του οποίου δίνεται η επιστολή (εντολέα).

Είδη εγγυήσεων:

α) Εγγύηση συμμετοχής

Το ύψος της καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης. Σε περίπτωση υποβολής προσφοράς για ένα ή περισσότερα τμήματα της σύμβασης, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερομένου/ων τμήματος/τμημάτων.

Δεν συνυπολογίζονται δικαιώματα προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης.

Δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής εγγύησης συμμετοχής για το δυναμικό σύστημα αγορών (άρθρο 33), την διαδικασία απευθείας ανάθεσης (άρθρο 118) και της διαδικασία επιλογής από κατάλογο (άρθρο 35).

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Εγγυήσεις (Άρθρο 72)

β) Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- ✓ Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής ή του κυρίου του έργου έναντι του αναδόχου.
- ✓ Το ύψος της καθορίζεται σε ποσοστό 4% για τις προμήθειες και υπηρεσίες και 5% για τα έργα και τις μελέτες επί της αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.
- ✓ Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει στην περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης
- ✓ Δεν απαιτείται εγγύηση καλής εκτέλεσης για συμβάσεις αξίας ίσης ή κατώτερης από το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Εγγυήσεις (Άρθρο 72)

δ) Εγγύηση προκαταβολής

Η εγγύηση κατατίθεται στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής, η οποία είναι έντοκη με ύψος επιτοκίου που ορίζεται με Υπουργική Απόφαση

ε) Εγγύηση καλής λειτουργίας

Αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του προμηθευόμενου είδους, της παρασχεθείσας υπηρεσίας, της παραδιδόμενης μελέτης ή του εκτελεσθέντος έργου από τον ανάδοχο. Δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης

Η εγγύηση αυτή αφορά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που ανακύπτουν ή των ζημιών που προκαλούνται από δυσλειτουργία των έργων ή αγαθών κατά την περίοδο εγγύησης καλής λειτουργίας και καταπίπτει με βάση τους ειδικότερους όρους που ορίζεται στην σύμβαση.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Κανόνες Αποκλεισμού οικονομικού φορέα (Άρθρο 73)

Α. Υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού

Β. Δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού

Γ. Αξιοπιστία οικονομικού φορέα και επανορθωτικά μέτρα

Δ. Διοικητικός αποκλεισμός

Ε. Επέκταση ελέγχου λόγων αποκλεισμού σε τρίτα πρόσωπα

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Α. Υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού

- Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να αποκλείσει τον οικονομικό φορέα, εφόσον διαπιστώσει ότι συντρέχουν στο πρόσωπο του ένας ή περισσότεροι από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 1 και 2 του άρθρου 73 (δέσμια αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου)
- Χρόνος συνδρομής λόγων αποκλεισμού: Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι α.α. αποκλείουν ο.φ., όταν αποδεικνύεται ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία ανάθεσης

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Α. Υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού

1. Καταδίκη (με αμετάκλητη δικαστική απόφαση) του οικονομικού φορέα με τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για:

- ✓ συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση
- ✓ δωροδοκία
- ✓ απάτη σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε.
- ✓ τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες
- ✓ νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση τρομοκρατίας
- ✓ Εκμετάλλευση παιδικής εργασίας και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων

Η συνδρομή των λόγων αποκλεισμού γίνεται στα φυσικά πρόσωπα του νομικού προσώπου που συμμετέχει και έχουν την ιδιότητα του μέλους διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης απόφασης ή ελέγχου σε αυτό (ιδίως διαχειριστής σε Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. και διευθύνων σύμβουλος - μέλη δ.σ. σε Α.Ε.)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Α. Υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού

- Προκαταρκτική απόδειξη: Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ή Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) (άρθρα 79, 79Α)
- Αποδεικτικό μέσο: Ποινικό Μητρώο (άρθρο 80)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

2. Α. Μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ και το γνωρίζει η α.α.

2. Β. Μη καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, που διαπιστώνει και μπορεί να αποδείξει η α.α. με κατάλληλα μέσα

- ✓ Αφορά κύρια και επικουρική ασφάλιση
- Προκαταρκτική απόδειξη: ΕΕΕΣ, ΤΕΥΔ
- Αποδεικτικά μέσα: Φορολογική/ασφαλιστική ενημερότητα

Παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό στις περιπτώσεις 2 και 3 όταν ο ο.φ. εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του :

- ✓ είτε καταβάλλοντας οφειλόμενους φόρους ή ασφαλιστικές εισφορές, συμπεριλαμβανομένων δεδουλευμένων τόκων ή προστίμων
- ✓ είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

[Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73) (καταργείται από 1.6.2021)]

2. Γ. Επιβολή προστίμων από τα αρμόδια ελεγκτικά σώματα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας ή παραβάσεις που αφορούν αδήλωτη εργασία (που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ)

- ✓ έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς
- ✓ Παραβάσεις μετά από αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους.]

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

--> Εξαίρεση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό (δυνατότητα της α.α. να προβλέψει στα έγγραφα της σύμβασης, παρέκκλιση, σε εξαιρετικές περιπτώσεις):

α. για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος (σε όλες τις άνω περιπτώσεις 1, 2) πχ. λόγος δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος

β. εάν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος (μόνο στην περίπτωση 2) – τήρηση **αρχής αναλογικότητας**, π.χ. λόγω μικρών οφειλών ή ενημέρωση του ο.φ. για την οφειλή σε χρόνο που δεν μπορούσε να λάβει μέτρα (πχ. να καταβάλει ή να προβεί σε διακανονισμό), πριν την εκπνοή της προθεσμίας υποβολής προσφοράς

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- Διακριτική ευχέρεια της α.α. να συμπεριλάβει στα έγγραφα της σύμβασης, έναν, κάποιους, όλους ή κανέναν από τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού από τους παρακάτω λόγους αποκλεισμού που αφορούν τον οικονομικό φορέα
- Η επιλογή των λόγων αποκλεισμού, όπως και γενικότερα όλων των όρων και προϋποθέσεων συμμετοχής ενός οικονομικού φορέα σε μια διαδικασία σύναψης δημόσιας συμβάσης, πρέπει να γίνεται με γνώμονα την αρχή της ίσης μεταχείρισης, την αρχή της αναλογικότητας και την ανάπτυξη υγιούς πραγματικού ανταγωνισμού.
- Χρόνος συνδρομής λόγων αποκλεισμού: Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, οι α.α. μπορούν να αποκλείουν ο.φ., όταν αποδεικνύεται ότι συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία ανάθεσης

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ **Αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων του άρθρου 18 παρ. 2 :**
  - Η περίπτωση αυτή αφορά περιπτώσεις που οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς/προσφέροντες παραβίασαν τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 κατά την εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων ή συμβάσεων παραχώρησης
  - Απόδειξη από την αναθέτουσα αρχή με κάθε κατάλληλο μέσο

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ Τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην παραπάνω περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ Σύναψη συμφωνιών μεταξύ οικονομικών φορέων με στόχο την στρέβλωση ανταγωνισμού (π.χ. συμπαιγνία, καρτέλ)

(επιφύλαξη παρ. 3β αρ. 44 ν 3959/11 περί ποινικών και διοικητικών κυρώσεων)

Συμπαιγνία στους διαγωνισμούς υφίσταται όταν οι επιχειρήσεις συμφωνούν να δράσουν από κοινού στην αγορά, αντί να ανταγωνίζονται η μια την άλλη.

Στην έννοια των οριζόντιων συμπράξεων (καρτέλ) υπάγονται οι συμφωνίες ή οι εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ δύο ή περισσότερων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων που αποσκοπούν στο συντονισμό της ανταγωνιστικής τους συμπεριφοράς στην αγορά ή στον επηρεασμό σημαντικών παραμέτρων του ανταγωνισμού μέσω πρακτικών, όπως είναι, μεταξύ άλλων, ο καθορισμός ή ο συντονισμός των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής, μεταξύ άλλων σε σχέση με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η παροχή ποσοστώσεων παραγωγής ή πωλήσεων, η κατανομή των αγορών και πελατών, συμπεριλαμβανομένης της νόθευσης διαγωνισμών, ο περιορισμός των εισαγωγών ή εξαγωγών ή αντιανταγωνιστικές ενέργειες σε βάρος άλλων ανταγωνιστών

- επαρκώς εύλογες ενδείξεις από την αναθέτουσα αρχή

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ Σύγκρουση συμφερόντων που δεν θεραπεύεται αποτελεσματικά με λιγότερο παρεμβατικά μέσα
  - Κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων συντρέχει ιδίως όταν τα πρόσωπα της επόμενης παραγράφου, έχουν, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοοικονομικό, οικονομικό ή άλλο προσωπικό συμφέρον, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 4, το οποίο θα μπορούσε να εκληφθεί ως στοιχείο που θίγει την αμεροληψία και την ανεξαρτησία τους στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης
  - Τηρείται η διαδικασία του άρθρου 24 (λήψη κατάλληλων μέτρων, ενημέρωση ΕΑΑΔΗΣΥ)
  - Αποκλεισμός ως *ultimum refugium*

Ενδεικτική Νομολογία ΔΕΕ: Απόφαση Γενικού Δικαστηρίου της 13-10-2015, υπόθεση T-403/12, *Intrasoft International SA* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ. 72, Απόφαση Γενικού Δικαστηρίου της 20-3-2013, υπόθεση T-415/10, *Nexans France* κατά *Entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l' énergie de fusion*, σκ. ., σκ. 75, Απόφαση του Πρωτοδικείου της 9.7.1999, υπόθεση T-231/97, *New Europe Consulting* και *Brown* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-2403, σκ. 41.

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ Προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίου κατά την προετοιμασία της διαδικασίας που δεν θεραπεύεται αποτελεσματικά με λιγότερο παρεμβατικά μέτρα
  - Εάν ένας υποψήφιος, ένας προσφέρων ή μια επιχείρηση που σχετίζεται με υποψήφιο ή προσφέροντα έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή, είτε εντός είτε εκτός του πλαισίου της προκαταρκτικής διαβούλευσης κατά τους όρους των άρθρων 46 και 47 του ν. 4412/2016 (πρόσκληση, διατυπώσεις δημοσιότητας, προθεσμίες διαβούλευσης), ή έχει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής του εν λόγω υποψηφίου ή προσφέροντα.
  - Π.χ. περίπτωση προηγούμενης ανάθεσης παροχής υπηρεσιών στον υποψήφιο ή σε επιχείρηση που σχετίζεται με αυτόν με αντικείμενο την σύνταξη τευχών δημοπράτησης της υπό ανάθεσης σύμβασης ή την σχετική μελέτη αυτής (π.χ. οικονομοτεχνικής, τεχνικής).
  - Τηρείται η διαδικασία του άρθρου 48 (λήψη κατάλληλων μέτρων από αναθέτουσα αρχή, ενημέρωση Αρχή Ανταγωνισμού και ΕΑΑΔΗΣΥ)
  - Αποκλεισμός ως ultimum refugium

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ Σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις
- ✓ Ένοχος σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79 του ν. 4412/2016

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ **Αθέμιτη επιρροή** στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, στην απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών που ενδέχεται να αποφέρουν στον οικ.φορέα αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή στην παροχή με απατηλό τρόπο παραπλανητικών πληροφοριών που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν στον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση

Λόγοι Αποκλεισμού (Άρθρο 73)

Β. Μη υποχρεωτικοί (δυνητικοί) λόγοι αποκλεισμού (παρ. 4)

- ✓ **Σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του**
  - Κάθε παραπτωματική συμπεριφορά που έχει αντίκτυπο στην επαγγελματική αξιοπιστία του συγκεκριμένου φορέα και όχι μόνο τις παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας υπό την στενή έννοια του επαγγέλματος του οικονομικού φορέα που διαπιστώνονται από το προβλεπόμενο –στο πλαίσιο του επαγγέλματος αυτού– πειθαρχικό όργανο ή από δικαστική απόφαση που έχει αποκτήσει ισχύ δεδικασμένου (ΔΕΕ, Απόφαση της 13.12.2012, υπόθεση C-465/11, Forposta SA και ABC Direct Contact sp. z o.o. κατά Poczta Polska SA)
  - Απόδειξη από την αναθέτουσα αρχή με κατάλληλα μέσα
  - Συσχέτιση με άλλους λόγους αποκλεισμού που μπορεί να συνιστούν και επαγγελματικό παράπτωμα (π.χ. παράβαση περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, συμπαιγνία, σύγκρουση συμφερόντων)

Λόγοι Αποκλεισμού (άρθρα 3, 4 και 8 του ν. 3310/2005)

Γ. Εθνικοί λόγοι αποκλεισμού

- Ασυμβίβαστη ιδιότητα ιδιοκτήτη, εταίρου, βασικού μετόχου, μέλους οργάνου διοίκησης ή διευθυντικού στελέχους επιχείρησης Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με ιδιοκτήτη, εταίρο, βασικό μέτοχο, μέλος οργάνου διοίκησης ή διευθυντικό στέλεχος επιχείρησης που συνάπτει δημόσιες συμβάσεις.
- Η διαπίστωση της ασυμβίβαστης ιδιότητας γίνεται ξεχωριστά για κάθε διαγωνιστική διαδικασία και ελέγχεται, εφόσον, λόγω της συνδρομής της κατά τα ως άνω ασυμβίβαστης ιδιότητας, αποδειχθεί, με οριστική δικαστική απόφαση με ισχύ δεδικασμένου, ότι συντρέχει περίπτωση αποκλεισμού εξαιτίας ενεργητικής δωροδοκίας, κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του ν. 3414/2005.
- Ο αποκλεισμός του ενδιαφερομένου από την διαδικασία του διαγωνισμού δημοσίων συμβάσεων δεν παρίσταται πλέον ως αυτόθροη συνέπεια της κατοχής από μέρους ασυμβίβαστης ιδιότητας (ιδιοκτήτη, εταίρου, βασικού μετόχου, κ.λπ.), όπως συνέβαινε υπό το προϋσχύσαν νομοθετικό καθεστώς, αλλά ακολουθεί την διαπίστωση, που περιβάλλεται με τις εγγυήσεις της οριστικής δικαστικής κρίσης, της διάπραξης από αυτόν της κατά τα ανωτέρω αξιόποινης πράξης της ενεργητικής διαφθοράς, υπό τους ειδικότερους όρους που ορίζει ο νόμος

Λόγοι Αποκλεισμού (άρθρα 3, 4 και 8 του ν. 3310/2005)

Γ. Εθνικοί λόγοι αποκλεισμού

- Έλεγχος ονομαστικοποίησης μετοχών των ανωνύμων εταιρειών που συμμετέχουν, αυτοτελώς ή σε κοινοπραξία ή ένωση προσώπων ή σε οποιαδήποτε μορφής οντότητα σε διαγωνιστική διαδικασία ή διαδικασία ανάθεσης δημοσίων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών με οικονομικό αντικείμενο άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ.
- Η υποχρέωση ονομαστικοποίησης αποτελεί προϋπόθεση για την παραδεκτή συμμετοχή της εταιρείας ή κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων ή οποιασδήποτε άλλης μορφής οντότητα στη σχετική διαδικασία .
- Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της υποψηφιότητας, εάν στην διαγωνιστική διαδικασία συμμετέχουν εξωχώριες εταιρείες, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με βάση το σχετικό κατάλογο χωρών του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) σύμφωνα με τους όρους της παρ. 4 του άρθρου 4 και της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν 3310/2005. Οι εξωχώριες εταιρείες απαγορεύεται να συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι των εταίρων σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3310/2005.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Απόδειξη αξιοπιστίας οικονομικού φορέα/Μέτρα αυτοκάθαρσης (παρ. 7 του άρθρου 73)

Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στους λόγους αποκλεισμού (παρ. 1 και 4 του άρθρου 73*) μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού.

Τέτοια μέτρα είναι:

- ✓ Καταβολή ή δέσμευση καταβολής αποζημίωσης για ζημιές που προκλήθηκαν από ποινικό αδίκημα/παράπτωμα
- ✓ Παροχή διευκρινήσεων σε ερευνητικές αρχές
- ✓ Λήψη τεχνικών / οργανωτικών μέτρων/ ζητήματα προσωπικού

*πλην της περ. β' της παρ 4 (πτώχευση, αναστ. επιχ.δραστηριότητας κλπ)

Μέτρα αυτοκάθαρσης (self cleaning) – παρ. 7 του άρθρου 73

- Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή με απόφαση της α.α., ο οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται
- Εάν κριθούν ανεπαρκή, ο οικονομικός φορέας αποκλείεται και γνωστοποιείται σε αυτόν το σκεπτικό της απόφασης σε αυτόν

Αξιολόγηση στοιχείων με βάση την σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος/παρατυπίας

Διαδικασία για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων:

- Έκδοση απόφασης της αναθέτουσας αρχής
  - ✓ κατόπιν σύμφωνης γνώμης της **Επιτροπής της παρ. 9 του άρθρου 73,**
  - ✓ εντός 40 ημερών από την περιέλευση, στην ως άνω Επιτροπή, του σχεδίου απόφασης της α.α., συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία - Αν άπρακτη πάροδος της ως άνω προθεσμίας, η α.α. αποφασίζει μόνη της (χωρίς σύμφωνη γνώμη)
- Η απόφαση της α.α. και τυχόν απόφαση για ένδικα βοηθήματα κατά αυτής που γίνονται δεκτά κοινοποιούνται στην ΕΑΑΔΗΣΥ

Διοικητικός αποκλεισμός οικονομικού φορέα (άρθρο 74)

Πρόκειται για τον αποκλεισμό ενός οικονομικού φορέα από τις δημόσιες συμβάσεις ή συμβάσεις παραχώρησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Ο αποκλεισμός, εφόσον αποφασιστεί, περιλαμβάνει όλες τις μελλοντικές διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

Τήρηση Μητρώου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων : στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων, με την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 4624/2019)

Προϋποθέσεις επιβολής (σωρευτικά):

- ✓ Συνδρομή λόγου αποκλεισμού των παρ. 1 και 4 του άρθρου 73 στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα
- ✓ Μη λήψη μέτρων αυτοκάθαρσης (self-cleaning) της παρ. 7 του άρθρου 73, εκ μέρους του ο.φ.
- ✓ Ακρόαση του θιγόμενου ο.φ. πριν την έκδοση της απόφασης

Διοικητικός αποκλεισμός οικονομικού φορέα (άρθρο 74)

Οι όροι και η περίοδος του ως άνω αποκλεισμού καθορίζονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως,

- α) τη σοβαρότητα του αδικήματος ή παραπτώματος,
- β) τον χρόνο που έχει παρέλθει από τη διάπραξη του,
- γ) την διάρκειά του,
- δ) πιθανή υποτροπή,
- ε) την πρόθεση ή τον βαθμό αμέλειας του εκάστοτε οικονομικού φορέα
- στ) τα μέτρα που αυτός λαμβάνει προς αποφυγή διάπραξης παρόμοιων αδικημάτων ή παραπτωμάτων στο μέλλον.

Με π.δ. θεσπίζεται **σύστημα οριζόντιου αποκλεισμού από συμβάσεις**

Διοικητικός αποκλεισμός οικονομικού φορέα (άρθρο 74)

Περίοδος αποκλεισμού

Εάν δεν έχει καθοριστεί με τελεσίδικη απόφαση, η μέγιστη διάρκεια αποκλεισμού δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- Πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης, αν αφορά λόγο αποκλεισμού της παρ. 1 του αρ. 73 ή
- Τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το γεγονός

(επέλευση του σχετικού γεγονότος κατά το άρθρο 57 της 2014/24/ΕΕ οδηγίας και ενσωμάτωση της σχετικής νομολογίας ΔΕΕ «Η μέγιστη διάρκεια της περιόδου αποκλεισμού πρέπει να υπολογίζεται με αφετηρία την ημερομηνία της αποφάσεως της (ελεγκτικής) αρχής (Αρχής Ανταγωνισμού)» (ΔΕΕ, Απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2018, υπόθεση C-124/17, Vossloh Laeis GmbH κατά Stadtwerke München GmbH)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Κριτήρια επιλογής οικονομικού φορέα (άρθρο 75)

1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:
  - α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,
  - β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
  - γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

I. Σχετικά με τα κριτήρια συνδεόμενα με την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι α.α. μπορούν να απαιτούν (παρ.2):

- Εγγραφή σε εμπορικό ή επαγγελματικό Μητρώο της χώρας εγκατάστασής τους (απαρίθμηση Μητρώων στο Παράρτημα XI του Προσαρτήματος Α) ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό
- Ειδικά για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών ειδική έγκριση ή ιδιότητα μέλους οργανισμού για να παράσχουν την υπηρεσία (πχ. εγγραφή σε δικηγορικό σύλλογο για σύμβαση παροχής νομικών υπηρεσιών)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια οικονομικού φορέα (άρθρο 75)

II. Σχετικά με τα κριτήρια συνδεόμενα με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια (αρ 75 παρ. 3, πρβ. και 80 παρ. 4) οι α.α. μπορούν να απαιτούν :

- ✓ Ελάχιστο ετήσιο γενικό κύκλο εργασιών
- ✓ Ελάχιστο κύκλο εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων της σύμβασης

Ο ανώτατος ετήσιος κύκλος εργασιών που μπορεί να ζητηθεί από τις α.α. ανέρχεται στο διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών (απαιτείται ειδική αναφορά των λόγων για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341).

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια οικονομικού φορέα (άρθρο 75)

- ✓ Στοιχεία ετήσιων λογαριασμών (π.χ. αναλογία στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η α.α. προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια συνεκτίμησης στα έγγραφα της σύμβασης)
- ✓ Κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων
- ✓ Όταν η σύμβαση διαιρείται σε τμήματα ή ομάδες τμημάτων, οι εν λόγω απαιτήσεις τίθενται σε σχέση με κάθε επιμέρους τμήμα ή ομάδα τμημάτων αντίστοιχα
- ✓ **Βλ. Παράρτημα XII, Μέρος I**

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Τεχνική ικανότητα οικονομικού φορέα (άρθρο 75)

III. Σχετικά με τα κριτήρια συνδεδεμένα με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (παρ. 4), οι α.α. μπορούν να απαιτούν:

- Ελάχιστο αριθμό ανθρώπινων πόρων
- Ελάχιστο επίπεδο τεχνικών πόρων
- Ελάχιστη εμπειρία σε συναφείς συμβάσεις, ώστε να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας (π.χ. είδος - αριθμός - προϋπολογισμός - πιστοποιητικά καλής εκτέλεσης/συστάσεις που προηγούμενες συμβάσεις - απαιτούμενη εμπειρία και επαγγελματικά προσόντα της ο.ε., ιδίως σε συμβάσεις παροχής διανοητικών υπηρεσιών)
- Ειδικά για τις συμβάσεις προμηθειών που περιέχουν υπηρεσίες εγκατάστασης/ τοποθέτησης ή εκτέλεση έργων : μπορεί να αξιολογείται βάσει τεχνογνωσίας, αξιοπιστίας, εμπειρίας & αποτελεσματικότητας
- Βλ. Παράρτημα XII, Μέρος II

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Ειδικές διατάξεις για δημόσια έργα και μελέτες (άρθρα 76 και 77)

Ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις έργων (αρ.76):

- Πέραν των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 75 (καταλληλότητα) --> Εγγραφή στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.) ή τα περιφερειακά μητρώα
- Περιπτώσιολογία για έργα μιας ή περισσότερων κατηγοριών ή εξειδικευμένων εργασιών

Ειδικά στις δημόσιες συμβάσεις μελετών ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (αρ. 77):

- Εγγραφή στο Μητρώο Εμπειρίας Μελετητών (Μ.Ε.Μ.) και στο Μητρώο Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημόσιων Έργων (ΜΗ.Μ.Ε.Δ.Ε.) , ή στο Μητρώο Επιχειρήσεων Συμβούλων Διοίκησης -Διαχείρισης Έργων (ΜΗ.Ε.Σ.Δ.Δ.Ε.)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Ειδικές διατάξεις για δημόσια έργα και μελέτες (άρθρα 76 και 77)

- Σε κάθε περίπτωση οι οικονομικοί φορείς που αποδεικνύουν ότι εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 75, όπως αυτά ορίζονται από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης, μπορούν να συμμετέχουν σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως της εγγραφής και της κατάταξής τους σε συγκεκριμένες τάξεις των οικείων μητρώων του π.δ. 71/2019.

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης

Κριτήρια επιλογής

Δάνεια ικανότητα (Άρθρο 78)

- Για την πλήρωση των κριτηρίων της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και των κριτηρίων σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς.
- Η δάνεια ικανότητα δεν εφαρμόζεται για συμβάσεις μελετών/τεχνικών υπηρεσιών κάτω των ορίων
- Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτεί ο οικονομικός φορέας και αυτοί οι φορείς να είναι **από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης**.
- Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης

Κριτήρια επιλογής

Δάνεια ικανότητα (Άρθρο 78)

- Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα (περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α)' ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.
- Στην περίπτωση συμβάσεων έργων ή συμβάσεων υπηρεσιών ή στην περίπτωση εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης στο πλαίσιο σύμβασης προμηθειών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή.

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης

Κριτήρια επιλογής

Δάνεια ικανότητα (Άρθρο 78)

- Έλεγχος από την αναθέτουσα αρχή συνδρομής λόγων αποκλεισμού στους φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας.
- Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν οι εκ του νόμου υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού ή βρίσκεται σε διοικητικό αποκλεισμό.
Ο οικ. Φορέας αντικαθιστά εντός 30 ημερών από την πρόσκληση της α.α. προς αντικατάσταση (από 1.6.2021). Επιτρεπτή μόνο μια φορά αντικατάσταση

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης

Κριτήρια επιλογής

Υπεργολαβία (Άρθρο 58 και 131)

- ❑ **Έννοια:** Η υπεργολαβία αποτελεί σύμβαση μίσθωσης έργου εξ επαχθούς αιτίας, με την οποία ο ανάδοχος σύμβασης αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις έναντι άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων, μη συνδεδεμένων με τον εργοδότη με νομικό δεσμό και με σκοπό την εκτέλεση μέρους της σύμβασης. Ουσιαστικά πρόκειται για μια μορφή συμμετοχής στην εκτέλεση της σύμβασης, προσώπου διαφορετικού του αναδόχου αυτής. Ο ανάδοχος παραμένει υπεύθυνος για το εκτελούμενο από τον υπεργολάβο μέρος. Η συμβατική σχέση μεταξύ υπεργολάβου και εργολάβου διέπεται από τα άρθρα 681 επομ. του Αστικού Κώδικα.
- ❑ Στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει.

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης Κριτήρια επιλογής

Υπεργολαβία (Άρθρο 58 και 131)

- Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβλέπουν στα έγγραφα της σύμβασης ότι, κατόπιν αιτήματος του υπεργολάβου και εφόσον η φύση της σύμβασης το επιτρέπει, η αναθέτουσα αρχή καταβάλλει απευθείας στον υπεργολάβο την αμοιβή του για την εκτέλεση προμήθειας, υπηρεσίας ή έργου, δυνάμει σύμβασης υπεργολαβίας με τον ανάδοχο.
- Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν, σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως 81, να επαληθεύσουν τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74.
- Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή:
  - α) απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν υποχρεωτικοί λόγοι αποκλεισμού του και
  - β) μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού.

Συμμετοχή τρίτων στην ανάθεση και εκτέλεση δημόσιας σύμβασης

Κριτήρια επιλογής

Υπεργολαβία (Άρθρο 58 και 131)

Εάν το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή:

α) επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και

β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Προκαταρκτική απόδειξη λόγων αποκλεισμού (άρθρο 79/ 79Α)

Ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ο.φ., ως προκαταρκτική απόδειξη, προς αντικατάσταση πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη

Πεδίο εφαρμογής→ Όλες οι δημόσιες συμβάσεις

Περιεχόμενο δήλωσης:

- Δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των αρ. 73 & 74 (αναλόγως τι ζητείται από την α.α. στη διακήρυξη)
- Πληρούνται τα κριτήρια επιλογής που ζητούνται από την α.α
Κατά περίπτωση, πληρούνται οι αντικειμενικοί κανόνες & κριτήρια περιορισμού του αριθμού των υποψηφίων του αρ. 84 (κλειστές, ανταγωνιστική με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικός διάλογος, σύμπραξη καινοτομίας)
- Προσδιορισμός δημόσιας αρχής ή τρίτου μέρους που εκδίδει το πιστοποιητικό
- Επίσημη δήλωση του ο.φ. ότι θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα σχετικά δικαιολογητικά

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Προκαταρκτική απόδειξη λόγων αποκλεισμού (άρθρο 79/ 79^A)

- Με το ΕΕΕΣ ο ο.φ. καταρχάς δηλώνει τα απαιτούμενα στοιχεία και τα προσκομίζει αργότερα μόνο ο προσωρινός ανάδοχος με τα αποδεικτικά μέσα του αρ. 80, όταν του αποσταλεί η σχετική πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών (αρ. 103)
- Η α.α. μπορεί να ζητεί από τους προσφέροντες, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας την προσκόμιση όλων ή ορισμένων δικαιολογητικών, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας (παρ. 5)
- Πριν την ανάθεση της σύμβασης, η α.α. απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση (προσωρινό ανάδοχο), να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά (αρ. 79 παρ. 5 β' εδάφιο και αρ. 105 παρ. 3γ)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Προκαταρκτική απόδειξη λόγων αποκλεισμού (άρθρο 79/ 79^A)

Υπογραφή ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ:

- Από τον εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, όπως προκύπτει από το ισχύον ~~καταστατικό~~ ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης
- Αρκεί και μόνο η υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.
- Ψηφιακά υπογεγραμμένα με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής από πιστοποιημένο φορέα

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Απόδεικτικά μέσα λόγων αποκλεισμού (άρθρο 80)

Μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού του αρ. 73 παρ 1 ➡

με απόσπασμα ποινικού μητρώου ή, ισοδύναμου εγγράφου εκδιδόμενου από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους/μέλους ή της χώρας καταγωγής ή που είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω ο.φ.

Μη συνδρομή λόγων αποκλεισμού του αρ. 73 παρ 2 & 4.β ➡

με πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του κράτους/μέλους ή χώρας καταγωγής ή που είναι εγκατεστημένος ο εν λόγω ο.φ.

Προσοχή: Αν δεν εκδίδεται τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όταν αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις των παρ. 1, 2 και 4. β του αρ.73: προσκομίζεται ένορκη βεβαίωση ή υπεύθυνη δήλωση ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους μέλους ή της χώρας καταγωγής ή όπου είναι εγκατεστημένος ο ο.φ.

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Απόδεικτικά μέσα λόγων αποκλεισμού (άρθρο 80)

Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας (75 παρ. 2) —→ με πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, που πιστοποιεί την εγγραφή και το ειδικό επάγγελμα

Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια (75 παρ. 3)

—→ κατά κανόνα, με ένα ή περισσότερα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο **Μέρος I του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α**, (εφόσον για βάσιμο λόγο ο ο.φ. δεν μπορεί να προσκομίσει τα αιτούμενα από την α.α., με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο προσκομίζει ο ο.φ. και κρίνει κατάλληλο η α.α.)

Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (75 παρ. 4)

—→ με έναν ή περισσότερους τρόπους που αναφέρονται στο **Μέρος II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α**, ανάλογα με τη φύση, ποσότητα, σπουδαιότητα ή χρήση του Α της σύμβασης (έργων/ αγαθών / υπηρεσιών)

Κανόνες ποιοτικής επιλογής υποψηφίου

Πρότυπα τεύχη διακηρύξεων:

- ✓ Δεσμευτικά για τις αναθέτουσες αρχές (άρθρο 53 παρ. 5)

Είδη:

- ✓ Για δημόσιες συμβάσεις έργων
- ✓ Για δημόσιες συμβάσεις μελετών
- ✓ Για δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης (άρθρο 50)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Συγγραφή: Ευαγγελία Βλάχου/Σταυρούλα Κουρή